

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Collectio Canonum Dionysio-Hadriana - Cod. Aug. perg.
103**

[S.I.], [11. Jh.]

Siricius I Papa, Decreta (Epistola ad Himerium episcopum Terraconensem)

[urn:nbn:de:bsz:31-1336](#)

REGIMENTUM DICITORUM PRESIRICI HUMANI

Decrictio non recepta secundis.

ii. Ut presbiter peccato & penitentia non celebretur.

Decepto postea.

iii. Quod non licet alterius sponsorum
ad matrimonii iura sortiri. sicut.

De his qui penitentiam minime serua-

. vi. De monachis & virginibus propositum.

vii. De clericis continentibus & non seruantes;

viii. Quod clericus debet cum clericatus offici-
um peruenire.

ix. De clericis conuersatione.

x. De grande uiritate sent deponatur.

xi. Quod clericus quis & cum uxore duxit.

xii. Quae femme cum clericis habebit a de-

xiii. De monachorum promotione. & beati.

xiv. Quod penitentis non fiat clericus.

xv. Ut si ignorans ut penitentia di-

gitur aut uidetur maritus clericus facti
fuerint non promouentur.

EX PLUTYLIS QUAEHTIS EPIST PAPAT SIRICII.

JN̄CIP PR̄ST DICRITALIS P̄P SIRICII

Siricius himerio ep̄o t̄ correcconensi salutē
Dircte ad d̄cessos eū m̄m sc̄r̄cor
d̄ctionis dec̄m̄csum fr̄c̄ t̄ n̄t̄c̄stu
aerelationem in se de ipsius constiui
tum quic̄ sic d̄n̄s ordine curt̄ in ubiit. Quic̄
cum in conueniū fr̄m̄ sollicitius logere
mus t̄ c̄n̄lēc̄n̄uenim̄us quere prehensi
one & correctiones in d̄gn̄ce quoniam
opt̄c̄remus lcc̄ude nd̄c̄ cognoscere
& quin & cōf̄f̄o s̄ert̄t̄ in eius lcc̄diores
curresque succedere. cui per dīgratīcom
succesimus in honore fact̄ ut op̄r̄ rebeat
primitus me p̄d̄ctionis in dīcio eccl̄sin
gulcc̄ prout d̄n̄s eccl̄sp̄ire d̄gn̄ctus est.
consultationi tuę responsum comp̄lens
non neḡc̄emus quic̄ officiū n̄ri considera
tione non est nob̄is dissimilat̄ non
ē tacere libertas quibus p̄c̄r̄ m̄c̄ior
auct̄is xp̄i a n̄o religionis h̄elus inā
bit portamus onera omnium qui gra
u conturquinim̄ mo h̄c̄ postat in nob̄

beccatus apostolus p̄erus quin os in
omnibus ut confidimus ad ministrā
tionis sue protegē & tu & ur here dē.

DE ARRIANIS NON REBAPTIZANDIS

Prīmū itaq; p̄e cogin & uie fronte sig
nac̄isti b̄cepti h̄atō s̄abim p̄is cernia
nis pluri mōs ced fidei catholicam
fēstī nō cre. & quod d̄ccm defrib; n̄rīs
eōdem denuo baptiha re uelle, quod
non licet cum hoc fieri & apostolus ue
tē & canones contradicant & post
cassatum c̄yminen se concilium mis
sa ced prouintiās auenerā de mōmo
rie prod̄cessore meo liberio genera
lico d̄cr&a prohibe cent quos nos cū
nouationis ccluisq; hereticis si aut est
in synodo constitutum per inuocati
onē solē septi fōmis sp̄s ep̄isco palis
mēnus in positione catholicorum
conuentui sociāmus q̄d̄icem totus
orientē occidēnsq; custodit, a quo tra
mite uos quoq; post h̄ec minime
conuenit d̄auicre. si non uult ran̄o

collegio synodali sententias separant;

**UT PRETER PASCHA ET PONTE
TEN BAPTISMUM NICELEBRET.**

Sequitur deinceps baptismus adorum pro
utrum cuique libitum fuerit in probabili
ur & omnes deinde confusio que annis
confessoribus quod commoti dicimus
non oratione auctoritate aliquius sed
sole temeritate presumitur ut pas
sim ac libere natalicium Christi sibi appan
tionis non & apostolorum sui mar
tyrum festiuitatibus in numero ut
ad seris plebis baptismi mysterium
consequuntur cum hoc sibi priuile
gium & apud nos & apud omnes & de
sideri cum specialiter cum pontificis
ten suopce schola defendat; Quibus so
lis per annum diebus eodem conflu
entibus generalice baptismatis tra
di conuenit sacramenta his dum taxat
electis qui cente xl. uel eo amplius dier
nomen dederint & exorcismis coti
diocenis orationibus atque ieiuniis sue

mittit expiati quod tenuscep postolica im
plectitur ille preceptio ut ex purgatio
festamento uelennoua incipiat esse con
sparsio si aut ergo perche clem rae
rentiam in nullo dicimus esse minu
endam ite infantibus quin & dum lo
qui poterunt per aetatem ut his qui bus
in que libet necessitate opus fuerint sicut
undecep tis meetis omni uolumus
caeleritate succurri necednarum per
niciem tendat et enim in crum sine gira
to desiderantibus fonte seclut cor & ci
ens uniusquisq; dordō & regnum per
dact & uitq; quicūq; discymen natu frau
si hostilitatis incursum ob sidionis am
biguum ut cuiuslibet corporalis egri
tudine desperationis inciderint & hi
bi unicō credulitatis auxilio poposce
rint subuenire eodem quo posuimus
mentem tem posse & perte regenera
tionis premice consequuntur hac
tenus erratum in hac parte sufficiat
ne prefata com regulam omnibz

tenecant sacerdotes qui nolunt acb apos
tolice p&re super quem xp̄i uniuersale
construxit & elesi ccm soliditate diuelli,

III DE APOSTATIS.

Adiectum est & licet quod d̄c xp̄i non occidat
post eos iccm quoddicinē fasē trans&int&
& idolorum cultu & sacrificiorū contami
natione profanatos quo saxpi corpore
& sanguine quod dum redempti fuerant
renascendo iubemus acb scidi & si res ipsi
conteret forte ccli quen do fierint ad lām
ta conuersi hisque cum diu uiuunt agenda
penitentia & in ultimo fine suo reconcili
ationis gratia tribuen d̄c; qui cedocen se
d̄nō nolumus mortem p&e catoris accēnēt
conuectetur & uiuet;

**III QUOD NON LICE
AT ALTERIUS SPONSAM AD MATRIMONII
IURAS ORTIRI.**

O& consagratū uelctione requisitis
disponitatem celi puerilē alterin
matrimonio possit accipere. hoc ne
ficit modis omnibus inhibem⁹; quia illabe
nedictio quā nupture sacerdos imponit.

cepudi fideles cuiusdecom sacrilegii infacer
ost si uelle anten gressione uiol&ur;

De his qui p̄nitentiam iūmimā

h̄is uero non in con SERUADER

Igrue dilectio tucc apostolicam
sedem credidit consulem dcm.

qui accep̄t̄ penitentia tecum quam canes
ac suos domitos prisinos & uolunt̄ brare
d̄bam̄ & militiae cingulum & ludicras
uoluptat̄ & noua coniugia & inhibitas
denuo ad p̄sī uere concubitos quorum pro
fessam incontinentiam generati p̄. abso
lutionem filii prodiderunt de quib; quā
icem suffigium non habent penitendi.
id diximus o & ex mendum ut sola intra
& eisdem fidelib; oratione iungantur

sacre mysteriorum caeleb̄nti quēuis
non me & aut̄ int̄sint ad nīcae aut̄ m̄nse;
coniuicio se regentur ut h̄c saltim dir
ectione corr̄sp̄ti & ipsi in se sua errata
castigent & celius exemplum plūm atibuant
quatenus ab obscenis cupiditatibus & ra
hantur, quos tñ quō capi ali fragilitate

cēderunt uiatī communere cū addūm
coepenū proficiēti per communionis
gratīcem uolumus subueniri; quam for
mē & circumuli exerque se post peni
tentīcem talib; pollutionib; dūinxer;
seruandū esse censemus;

**VI DEMONIACHIS ET UIRGINIBUS PRO
POSITUM NON SERUANTIBUS**

Predere a monachorū quos dōc atq; mona
charū abiecto proposito sc̄itatis intantā
protestans demersores esse lasciuū com.
ut prius de concilio uelut sub monasterio
rum p̄tēctū inlicita ac sacrilega s̄con
tagione miscuerūt posteaū in abruptū
conscientie desperatione perducti dein
licetis complexibus libere filios pro crea
uerunt quod & publice legēt & cleris
tica iura condemnant h̄asfigitur in pu
dicas d&estabilesq; personas & monaste
riorū co&lu & clesiaccrūq; conuentibus
eliminando esse condicimus. quate
nus r̄ruse insuis ergo stulisti contum
facinus continuo clementatione.

deflentes purificatio nō possint penitentiā
misericordia quæ ex: ut ei suel ad mostem
saltim solius miseri cordie intuitu per
communionis gratiæ possit indulgen-
tice subuenire;

XXXIII. De clericis incontinentibus.

Venimus nō ced sacratissimos ordines
dein corū quos in uenerande religionis
ministris ita per uras prouincias calcatores
atq: confisos cantate tua insinuante
repren̄mus ut hieremie uoce nobis di-
cendū sit quis dabit capiti meo aquacem
aut oculis meis fontem lacrymarum &
flebo populu hunc die ac nocte; si ergo
beatus proph&a ced lugē dce p&cata
populi non sibi art lacrim corporis suf-
ficeat quanto nos possumus dolore
per celli cū eorū qui innatosunt corpore
compellimur facinora deplorare pro-
cipue quibus secundū beatū paulum
in stentia cotidicna & solli citudo
emnium & desiccum in derinent
incubit; quis enim infirmatur & ego

non infisnor. Quis scandala tur & ego
non uror. plu⁹ moſenī ſacerdotes xp̄i
atq. laitas post longa conſeruationis
ſue tempora tccm d&c iugibus propnis
quiccm & lic̄c d&urpi coru ſabole didicim⁹
pro creccro & cym ſuū hac pſcribitione
defendexer. qui co in u&en testamento
ſacerdotib; ac ministris generandi
facultccs legitur ad tributa dicat mihi
nunc quisquife ille ſ&tator libi dinū
pr&ceptorq. uitiorum ſi eſtimat quia
in lego moſe paſſim ſacry ſordinibus
ad oñro loxata ſunſ frena luxorie
cur eos quib; cōmit tebantur ſcā ſcorū
premon& dicens. Sc̄i eſtote quia &
ego ſorrum dñſ drūr; cur & lic̄c pcul
ſuſ domibus cenno uicissue intem
plo hccbitcre iuſſi ſunſ ſacerdotib;
hac uidelic& ratione ne uel cū uxonib;
poſſinſ cayn ad e& exerceſt cōmerciū
ut conſcientie integritate fulgentib;
acceptabile dō munus offerrent;
quib; ex pl&co deſeruitionis ſue tē poſte.

: subdamur

uxoris usus solius successionis causa fie-
rat relatoratus qui et non ex ecclesia nisi
extra bullam quisque addi ministerium
fuerat preceptus sedmitti, unde &
domini hiis cum nos suo in lustri & aduen-
tum & con gelio protestatur q[uod] lego
uenerit in plere non solueye, & ideo
& ecclesia cuius sponsus est formae casti
toti suoluit splen doxe radicere ut
in die iudicii cum rursus aduenient sine
macula & ruga ecce possit si aut per apor-
tolum suum instituit reppenire, qua-
rum scionum omnes sacerdotes atq[ue] laudes
in solubili lege constringimur ut adie-
ordinationis nostre sobry & late ac pudicitie
& corda nostra mancipemus & corpora
du modo per omnes dominos in his quibus
tidie offerimus sacrificis placeamus,
Quicquid in casis sunt dicente electionis
accesso placere non possunt, uos autem
non estis in casis sed in spiritu ^{rem.} si non
spiritu habitat in uobis, & ubi poterit
nisi in corporibus si aut legitimus scis di-

sp̄dī h̄cabitccre; & quē cdi quic̄nti do
quib; loquimur ut tuce sc̄titas, & ult
ignoratione l̄c̄psos esse se deflent his
ac conditionem iſen cordiccm dicimus
non negand̄cō utsine ullo honoſaug
menſo in hoc quo d&&cti ſunt quē
diu uixerint officio perſuerent ſitū
poſthāc continentefrē ſtudueynt &
hibere, hui uero qui in liciti pñui legi &
cuſatione n̄tuntur utsibi coſerant u&le
ri hoc lege confeſſum nouerint ſe ab om
ni & deſiceſti o honoſe quo in digne uſi
ſunt ac poſtoliſe ſe diſauetate dei &
toſin&cum quē poſſe ueneranda coſ
tr&tare mifteria aquib; ſeipſi dū ob
ſcenis cupiditatibus in hic cont pri ucc
uerum & que & exempla p̄ſentia cauſe
nos p̄monent inſituru quilib& epr̄
pr̄bt atq; diaconus quod non optamus
deinceps r̄fient ecclis inuentis ſic n̄c
ſibi omnē pernoſindulgentie aditu
intellegat obſeratu, qui coſferron & & ſ
ſe e abſcidcentur uulnera que ſomitorū
non ſenſenſit medicinam.

De clericis quales licet pro modo

Didicimus & licet licenter fueri.
 ac libere inexplorate uite homine si quib;
 & licet fuerint numero sa coniugia ad
 p̄fatus dignitates prout cuiq; libuerint
 ad spirare. Quod non tamē illis qui ad
 h&c inmoderata ambitione perueniunt
 quam tuū m&ropolitani sp̄cic diter pon
 tificibus in putamus; quidum inhibitis
 ausibus coibent dīnī quicquidū inseē p̄cep
 ta c̄tēm p̄nunt; & ut taceamus quod attius
 suspicamur ubi illudē quod dīnī datā p̄
 mos enī legem constituit dicens. sacerdo
 tes mei semel nubant & alio loco. sacerdos
 uxore uirginē accipiatis. n̄ uiducē n̄ repu
 diata n̄ non meret. h̄c qd̄ sc̄utus apost̄ & exp̄
 sc̄utorē p̄dicator. unius uxoris uirum
 tam sacerdotē quam diaconē fieri debet
 mandatū; que om̄ia ita cauestrarū regi
 onum dispi ciuntur e p̄is q̄ si in c̄tranū
 magis fuerint constituta; & q̄ non est
 nobis de huiusmodi usurpationibus no
 glegendū n̄ eos in dignantis dīni uox

iusta cornū piat que dīc uidebas fixem &
currebat cum eo & ponebas tuū cū adul-
teris positionē quid ab uniuersis post h&c
& desis sequendum sit quid uitandū genera-
li pronuntiatione d&cesimus.

VIII DEDERICORUM CONVERSATIONIC

Qui cumq; itaq; se & desie uouit obsequiis
asucc infanticō ante pubescentis annos bap-
tizari & libotorum deb& ministerio sociari
qui ab accessu coaducentie usq; ad tricesi-
mum & latissimū connū si probabilit̄ auxent
una t̄m. & ex quoc m̄ uirginē cōmuni p&r
sacerdotē benedictione perceperint uxore
contentus acolitus & subdiaconus esse debe-
bit; post q; addiaconi gradū si se ipse p̄ymī
tus continentia p&ante dignū probauerint
accedat; ubi si ultra v. annos l. caudabilit̄
ministrar&c. congrue presbiteriū conse-
qu&ur; & exinde post d&cen niū episcopale
cathedram poterint accipisci. sitam p&r h&c
tempora integritas uite ac fidei eius
fuerit app probata;

IX DEGRAN DEUTS.

Qui ueroicem & late grandius melioris
propositi conuersione prouocatus per
uenire festinat desiderii sui fructum non
aliter obtinebit nisi eo quod baptizatur
tempore statim lectorum aut & horas
caecum numero societur. Sit & unum habu-
isse habere & hanc uirginem accipisse.
est & uxorem quidum in iti cotus fuerint
& pl & obiennio per quin quennium aliud
accolitus & subdiaconat & sic ad diaconium
superh & tempora dignus iudicatur fuerint
prouehatur & inde eicem accessu temporum
probiter ut episcopatum si duxerit ac ple-
bis & uocauerit electio nimirum softietur.

XI **QUOD CLERICUS QUI SECUNDUM ADUX-
ERIT UXORE DEPONATUR.**

Quisquis secundum clericus erit uiduus aut
certe secundum coniugem duxerit om-
ni & desiderio dignitatis priuilegio
mox nudetur laica tamen sibi communione
cessa quod ita de domum poterit possidere
sini hil post eam quod hanc perdicit
committat.

XII **QUE FEMINE CUM CLERICIS
HABENT.**

Feminis suō non cōlicet esse patimur in domib⁹ clerico rum nisi eccl̄ētū quæc⁹
propter solac⁹ & consitu dīn⁹ causas habi-
tare cum isdem synodnicena permisit.

XIII **DE MONACHORŪ PROMOTIONE.**

Monachos quoq; quos tēm morum graui-
tate & lute ac fidei institutio scācōm dat.
Clericorū officiis accēd gregori & obtamus
& uolumus itcc⁹ ut qui intra triennium
ad eccl̄is connū sunt in minoribus pergra-
dē singulos crescente tempore promo-
uetentur ordinibus & sic addiaconatus at
pr̄biterii insigne maturę a eccl̄is con-
secratione peruenient, nō est statim sal-
tu ad episcopatus culmen ascen dant.
nisi in his eccl̄ēm q; singulis dignitatib;
superius prefiximus tempora fierint.

XIV **QUOD PENITENS *Scuſtodia.***
NON FIAT CLERICUS.

Illud q̄q; nos p̄corfuit prouide⁹ & ut sicut
penitentiā magere cuiquā nō concedit

EPISTOLA

domi corum ita & post penitudine acr&on
 ciliacione nullum quicquid laico liceat
 honorem clericatus ad ipsi qui quic
 quis sine omniū p&catorū contagione
 mundi in nullis tecm debent geren
 dorū sacramentorum instrumenta
 suscipere quid dū fieri ntuasa utiorū.

xij.

Quis PERICORANTIA PENITENTIS.
Dicitus uide maritus cleri
 cuius factus fuerit nū promoueat.

Et qui in his omnibus que in reprehensionē ueniunt solle & excusatio ignorationis obtenditur cui nos interim soli uspi & cotis in tuto n&cessē dementer ignoscere qui cūq; penitens qui cū q; dy stemus qui cū sui due meritū ced sacram militicē indebte & in con p&enter in resp sit hac conditione sibi conobis uenire intellegat relaxatam ut in magna debeat com putare beneficio si adempta sibi omnis p̄e promotionis in hoc quo inueniatur ordine per p&ucc stibilitate permittat scitum p̄h&c prouintiarū

omniū summi contestantes quod si ultra
ad sacros ordines quem quam d& alibus pro-
diderint adsumendū & de suo & de eorum
statu quosc̄ tra canonos & inter diocesā
prouidex̄nt congruē ab eccl postolica sedē
promendām esse sententiam.

Expli cuius ut arbitror fr̄t kīt̄ p̄n iuer-
sa quæ digestos sunt in querelle & eccl̄ sin-
gularis causas de quibus per filiū m̄ bas-
siconum p̄t̄m ad romā cōnc̄ & desicam
ut pote ad caput tui corporis r̄ulisti suſ
ficiēt̄ cōc̄ quācumq; opinor responsare d̄
didimus nunc fratres in tactu e animū
ad seruandos canonos & tenendos d̄c d&c & a-
lia cōstituta m̄cc ḡis ac m̄cc ḡis incitamus.
Uth̄ & quæ ad tuā consultā rescribim̄ us in
ōniū coēprum n̄m p̄fern facias notionē
& non solū eorū qui int̄ ucc̄ diocesi cōstituti
sed & kiā ad uniuersos castaginib⁹ s̄ac̄b⁹ & iicos
lusitanos atq; gallicos ut eos qui uici n̄f tibi
conlimitant hinc inde prouincias h&c que
conobis sunt sed ubri ordinatōne disposita
sub litterarū tuarū p̄dicationem it.

& quicquam quiccom statuta sedis apostolice ut
canonum uenerabilic definita nulli sacer-
dotum dñi ignorare sit liberum utilius tam
atq; pro antiquitate sacerdotii tui dil&ctio
nirue eē admodū potest gloriosum si eccl
quia ad te sp&cicd in nomine generaliter sch
tas sunt punctum initatiis tuas solli citudine
in muniuersorum fīm nōrum notitiam
perferant quic tenus & quae an obis non in
consulto sed prouide sub nimia cautela
& deliberatione sunt scilicet inter consti
ta in temeritate p̄fūcēccnt & om
nibus in posterum ex cōfessionib⁹ adi
tur qui icom nulli copud nos patere po
tent obstruccetur. Dāt. III. id feb archa
dio & bautone ūūcc cons.